

ST. OLAV

Nr. 25

Oslo, den 18. juni 1936.

48. årg.

Redaktør: Mgr. Irgens. Medarbeidere: Mgr. Dr. Karl Kjelstrup, dominikanerpater A. Lutz, Sigrid Undset, Lars Eskeland

„St. Olav“ utkommer en gang ukentlig. Abonnement både for inn- og utland tegnes på alle postkontor eller direkte, skriftlig i ekspedisjonen, Akersveien 5. Abonnementspris kr. 2,50 pr. kvarthal forskuddsvis betalt, for utlandet tilleg av vedk. lands avisporto. Opsigelser må være eksp. ihende senest 14 dager før hvert kvartalskifte. Annonser må være innsendt innen søndag aften, manuskript innen fredag aften.
„St. Olav“'s telefoner: Redaksjon og ekspedisjon: 23743 Redaktøren privat 14161 Redaksjonssekretæren privat 17340 — „St. Olav“'s ekspedisjon og forlag, Akersveien 5 1, åpent torsdage fra 10—2 og 4—7. Lørdager fra 10—1. De øvrige dage fra kl. 10—4 Utbetalinger kun tirsdag kl. 3—4.

INNHOLD: Jesu hjerte. — St. Eysteins Forbund. — Kirken og krisen i Frankrike. — † G. K. Chesterton. — Propagandakolleget på tur. — Vår feriekoloni. — Spørsmål og svar. — Herhjemme.

Jesu hjerte.

Av kardinal Newman.

O Jesu hellige hjerte — jeg tilber dig som i personlig enhet er forbundet med den annen person i den hellige Treenighet. Ti alt som tilhører Jesu person tilhører Gud, og vi må tilbe alt med den samme ydmykhed som vi nærer overfor Gud. Guds Sønn tok ikke menneskenaturen på sig som noe der var avsondret eller adskilt fra ham selv — han tok den som noe der i all evighet er og blir hans, så våre tanker må omfatte også dette menneskelige, når vi fester dem ved ham.

Jeg tilber dig derfor, o Jesu hjerte, fordi du er Jesus selv, det evige ord i den menneskelige natur som han ikleddet sig og helt levet i, slik at han også lever i dig. Idet jeg tilber dig, tilber jeg min menneskevordne Gud, Emmanuel. Jeg tilber dig som innebærer av den lidelse som gav mig livet — ti du led og kjempet og brast i dødsangst i Getsemane og ditt dyrebare innhold fallt på jorden i angstens største pine. På korset blev du tømt til siste dråpe, i døden gjennemstukket av lansen — og disse dråper er vår løsesum.

Min Gud, min Frelser — jeg tilber ditt hellige hjerte fordi det rummer de kjærligste følelser for oss syndere. Det er din kjærlighets organ — det ban-

ker for oss, det sørger over oss, det led den største smerte for oss. Det brenner i lengsel etter at Guds herlighet skal åpenbare sig i og ved oss. Igjennem Jesu hjerte kommer all guddommelig kjærlighet og all guddommelig barmhjertighet til oss. All din ufattelige medlidenhed med oss — den du skjenker oss i Jesus som Gud og menneske, som skaper, gjenløser og dommer, flyter til oss gjennem dette hellige hjerte. O allerhelligste symbol og kjærlighets-sakrament, guddommelig og menneskelig i hele din fylde — du frelste oss ved din guddommelige kraft og menneskelige ømhet ved det blod som fra dig skjenker også våre hjerter kraft og ømhet.

Skjult er du i den hellige Eukaristi hvori du stadtig bor hos oss. Alltid sier du: «Desiderio desiderari» — med lengsel har jeg lengtes. Jeg tilber dig med all min kjærlighet og ærefrykt, med all min hengivenhet, med all min viljes underkastelse og energi. O min Frelser, la mitt hjerte klinge sammen med ditt! Rens mitt hjerte for all jordisk ufullkommenhet og opfyll det med dig selv, så ikke dagens optatthet eller tidens omskiftelser kan forurolige det, men det må eie fred i din kjærlighet.

Amen!

St. Eysteins Forbund.

Juni 1926 — Juni 1936.

De første 305 medlemmer av denne bønnering, hvis bærende idé er å be Kirkens Herre om å kalte også norsk ungdom til preste- og ordensstanden, ble innegnet på forbundets første medlemslister på Jesu Hjerte-festen den 11. juni 1926. Tre år senere fikk bønneringen sin høitidelige kirkelige approbasjon av Vikariatets overhyrde, mgr. Olav Of-ferdahl (dengang ennu apostolisk administrator), og antok samtidig navnet St. Eysteins Forbund.

I løpet av disse første 10 år er nu ialt innskrevet 3875 medlemmer, altså gjennomsnittlig et nytt medlem pr. dag. Disse medlemmer fordeler sig i bønnegrupper av omtrentlig medlemstall (alfabetisk ordnet) slik: Belgia, Frankrike, Norge, og Tyskland og U. S. A. har hver fra ca. 500 til 700 medl.; England, Holland, Italia, og Spania hver fra ca. 150 til 350 medl. En tredje bloc utgjør så grupper fra Canada, Danmark, Irland, Island, Sveits, Sverige, Syd-Amerika og Østerrike.

Som en følge av forbundets helt åndelige karakter har man søkt å undgå alt som heter organisatoriske rammer og moderne foreningsteknikk. Styret består av en formann og en sekretær. Styreregler har hittil vært overflødige; medlemmenes åndelige plikter og fordeler er det klart gitt rede for på forbundets sedler som kan fåes med tekst på fem forskjellige sprog. På dem alle vil man gjenfinne Gösta af Geierstams beundrede bilde av St. Eystein, erkebiskopen av Nidaros. (Originalen i «St. Torfinn», Hamar). Spontan generositet har dekket de nødvendige utgifter i hvert enkelt tilfelle. Kontingent betales ikke.

Når nu altså forbundet passerer sitt første deccinium, må det være undertegnede, som formann, tillatt å fremholde følgende: Først takknemlige lykkønsningshilsener til pastor Alf Høgh og den kjente norske St. Josephssøster Margrethe Marie (Krohn) som for 10 år siden i Rom først gav uttrykk for denne spesielle bønnerings idé, og «utnevnte» Høghs litt eldre studiekamerat (under tegnede) til formann. Det er nok ikke for meget sagt, at uten Søster Margrethe Maries særlig opofrende innsats som sekretær og drivende kraft, var neppe forbundet blitt hvad det er — selv om æren for forbundets trivsel selvsagt må, på sin vis, også tilskrives den gode forståelse fra vårt lands apostoliske overhyrdes side, som også fra St. Josephssøstrenes side (av største betydning for vårt energiske sekretariats virke). Sammen med disse nevnte vil jeg be formannens oppiktige takk på forbundets vegne bli mottatt av alle som på noensomhelst måte har bidratt til dets trivsel. En særskilt takk til alle de prestelige medlemmer som frivillig har opført den hellige messe i forbundets mening, så mange ganger allerede, og vil gjøre det også i fremtiden, med

ihukommelse av såvel levende som avdøde medlemmer.

Og tilslutt: Bønneforbundet regner Jesu-Hjertefesten for sin stiftelsesdag. Dens dobbelte hensikt: kall til norske ordensfolk og prester er bare én av de mange hensikter dypt begravet i Jesu Hjerte; den ligger der innkapslet i den store hensikt: ALL VERDEN FOR KRISTUS! — Den er bare et lite enkelt ledd av Kristi kongelige hovedformål: Gud Faderens vilje og ære! Vi vil derfor, alle medlemmer av denne bønnering, betrakte enhver from tilslutning til dens bærende idé som hjertenes ydmyke, tilbedende hyldest til Jesu guddommelige hjerte. L. v. J. Kr.!

Arne Olav Sund,

Rektor ved St. Olavs Kapell, Tønsberg.

P.S. For et mere inngående kjennskap til forb.s kronikk, vil jeg henvise til sekretærens siste interessante artikkel «Et 10-års Minde» i Jesu-Hjertes-Budbringer (Juni 1936). Sekretærens adr. er St. Josephs Institutt, Akersveien 4, Oslo. — D. s.

Kirken og krisen i Frankrike.

En appell fra kardinal Verdier, erkebiskop av Paris.

Under den faretruende streikesituasjon i forbindelse med regjeringskrisen i Frankrike har kardinal Verdier utsendt et oprop til katolikke-ne hvorifor han oppfordrer dem til å gå inn for arbeidet med å skape et nytt og bedre samfund. Vi gjengir her opropet som har vakt den største oppsikt.

De kritiske dager vi nu oplever, gjør det til en plikt for eders erkebiskop å gi eder sin veiledning.

Vi står nu stillett overfor de alvorligste problemer. Arbeiderne befinner seg i våre dager i en nødstilstand som til tross for de fremskritt som er gjort, forverres av verdens økonomiske krise. Utalige forholdregler blir bragt i forslag av de forskjellige partier og retninger. I denne forbindelse vil jeg få minne om hvorledes Kirken ved pave Leo XIII for henved femti år siden, og nylig ved Pave Pius XI, har protestert mot de mangler og misbruk som kleber ved vår nuværende sociale samfundsordning, og hvorledes verden ved pavenes røst er blitt minnet om hva sann rettferdighet og rimelig likhet må forde for arbeidernes velferd. Hvis denne forkynnelse var blitt bedre påaktet, da hadde man undgått mange av de onder som vi idag lider under.

Når vi betrakter vårt samfunds sociale mangler, må vi alle først og fremst slå oss for vårt bryst. Og med henblikk på den stigende forvirring vil jeg

få minne alle og enhver om Kristi ord: «Den som er uten synd kaste den første sten!»

Og etter at vi har gjort denne tilstælse må vi gå til verket. Ti en alvorlig plikt kaller nu på oss alle. Vi er alle — arbeidsherrer og arbeidere, borgere og bønder, hyrder og troende — forpliktet til uopholdelig å bidra til løsningen av de økonomiske problemer som trykker oss. Den verdensomfattende elendighet bringer denne plikt helt i forgrunnen, gjør det til en hellig plikt for oss.

Det er nok sant at problemene har sin tekniske side og at de henger sammen med politiske og andre forhold som kun de færreste er i stand til å bedømme.

Men vi må nu heve oss over partipolitikkens grenser, ti vi har alle den plikt å skape en atmosfære av fred og brorskap, som vil gjøre det mulig for kompetente menn å arbeide med sinnsro og mot på å løse nutidens innviklede problemer.

Vi plikter å oppgi ethvert nag, å gi avkall på det vi måtte foretrekke i politisk eller social henseende, ja i en viss utstrekning må vi ofre våre egeninteresser til fordel for social fred.

Vi plikter ennvidere på den ene side klart å tilkjennegi det vi etter vår samvittighet anser som den beste løsning og på den annen side å overlate til de rettmessige institusjoner å treffe rettferdige og effektive forholdsregler.

Utenfor denne fremgangslinje er det bare plass for villfarelser, farer og undergang for samfundet.

Ytre farer som truer oss, broderdrapets redsler som er konsekvensen av den uinnskrenkede individualisme, tilintetgjørelsen av vårt lands store rikdom og av dets ordnede forhold, som ifølge alles mening er uundværlig også for å sikre andre nasjoner fred og trivsel, — foruten alt dette som nu truer oss, må ikke minst vårt Frankrikes evige oppgave: å være budbringer om virkelig fremskritt, tilsi enhver opriktig kristen, enhver franskmann som er dette navn verdig, ethvert menneske som virkelig elsker sin bror, å arbeide for å gjenopprette fred, enighet og sant brorskap, å virke uten frykt og nølen for å skape det nye samfund som alle lenges etter.

Paris, 5. juni 1936.

Jean, cardinal, Verdier,
erkebiskop av Paris.

G. K. Chesterton.

Av Sigrid Undset.

«The Pope was in his chapel before day or
battle broke,

The hidden room in man's house where God
sits all the year,
The secret window whence the world looks
small-and very dear».

De par linjerne fra hans ballade om slaget ved Lepanto gir i en sum uttryk for noget fundamentalt i Chestertons livsfølelse, eller hans religiøse følelse — de to var ett og det samme for ham: Hvor liten og hvor elskelig den skapte verden ser ut, naar en ser den fra det skjulteste sted i sjelen hvor Gud bor i os og vi tør tale med Gud! Han har sagt et sted om St. Franciskus' Solsang, at naar Franciskus taler om Søster Jord er det som en stor bror snakker til en kjær og sot Lillesøster.

Ligne sig selv med den store Hellige som han næret en saa dyp ærbodighet for var nu vel det siste som Chesterton vilde, og først den Hellige som hviler i Gud kan se Universet som det virkelig er — et yndig og fuldkomment litet kunstverk i Mesterens haand. Helligheten, den skulde vi stræve etter i alt vi gjør, hele vort liv, og de færreste naar den før de dør. Men uavlatelig har han minnet os om hvordan vi ialfald burde se paa alle jordens simple, naturlige ting, — som det smaa, kjære, intime, med undring og beundring. For ham var det sandelig en frukt av vore synder naar vi ikke hver dag blev overvældet av den kjendsgjerning at himmelen er blaa og græsset grønt, saa vi takket Gud med glædesbrøl for de kulører som Han har malt sin verden med.

Det første han søkte uttrykk for kunstneren i sig vilde han være maler. Og meget av den utealmodighet som de svakeste sider i hans produktion har været præget av gjaldt netop de oplyste og teoritroende forenklinger av tilværelsens problemer som vilde gjøre denne verden til en studie i sort og hvitt — oftest var de efterkommere av de gamle skriftfortolkende protestanter og hadde transportert sine fædres fjeldfaste bogstavtro fra bibelen til mere profane trykksaker. Av alle tidens kjetterier avskydde han vist personlig mest det som forsøker at fornegte Guds guddommelige ødselhet med farverne.

Mange gode kristne, ialfald utenfor den katholske Kirke, har hat vanskelig for at begripe, hvor bundløst alvorlig Chestertons kristendom var — faktisk er jo for ham Gud det eneste som er fuldt alvor, de enkelte sjæles reise mot døden og det som ligger bakom det eneste absolut rystende drama, og alle øvrige problemer i den skapte verden og i menneskesamfundene er stov og stjerner som hvirvler

i vinden fra Evigheten. Det vil ikke si at han ikke var brændende optatt av hvert hvirvlende støvfnugg og hver dansende stjerne — hvad er det for menneskelige problemer og sociale konflikter som ikke han har skrevet om, straalende, fyrig, con amore, eller av pligtfølelse og ærlig medmenneskelig deltagelse, ikke altid like brilliant —? Men han saa dem i det lys som han taler om i ett av sine digte — den uutsigelige vision av Lys av Lys, eiet et øieblikk og svunnet, saan at hverken billede eller minne blir igjen i sjælen, bare lykken i hjertet blir igjen. Men han ber om at faa igjen et glimt av dette glimt, saa han kan tende en bitteliten gnist med det, for de mennesker som kommer efter ham —.

Men Chestertons dypeste alvor tok sig uttrykk som unegtelig virket forvirrende og uvant paa mange bra mennesker. Han har sagt et sted, at i vor tid er det at forsvere nogen av kardinaldyderne blitt like saa spændende som en utskeielse; moralske almensætninger er blit saa omdisputert saa de har begyndt at gnistre som ville paradokser, men særlig virker det i vor, den idealistiske egoismes tidsalder, umaatelig lapset at ville forsøre ydmykhet. Han mente med ydmykhet den overvældende, lykkedruke og lattermilde mindreverdighetsbevissthet som griper en sund ung mand, naar han har fatt sin tilbedtes ja, og en kjækk gut naar hans mandsideal tar notis av ham, som faar et litet barn til at glemme sig selv, naar det ser hele himmelen fuld av sprakende fyrværkeri —. Hvordan skal da et menneske med normalt selvkjendskap føle sig, naar det er kommet til at tro paa en almægtig Gud som lover at det skal faa gaa gjennem perleporter og spasere paa guldgater —? Hvad folk i vore dager forstaar ved en mands helligste overbevisning pleier sjeldent at være nogen kilde til uavlatelig og sommetider ganske braakende munterhet for sin mand. Der er ingen mangel i vore dager paa folk som kjemper tappert for sin overbevisning — hverken Chestertons fabelaktige produktivitet eller hans evige vaakne stridbarhet er noget særsyn. Det særsynste var at hans helligste overbevisning virket paa ham som sterck vin. Dette har nu hændt med konvertiter til kristendommen baade titt og ofte i Kirkens historie, like fra de første tider — hvad sa ikke bra folk i Jerusalem den første pinsedagen, da de misbilligende iagttok nogen haandverkere og fiskere fra Galilæa som opførte sig rart? Uf, men de er da vist fulde, sa folk. — Nu reagerer jo ikke alle konstitutioner paa samme maaten naar de blir «fulde av det søte». Chestertons reaktion er altsaa av mange blit funnet lapset, flaaset, hans stil — hvis billedrikdom, arabeskagtige utflugter fra hovedemnet, opbygning omkring kontraster, farvelægning med bogstavrim og vokalværdier røber at han fik sin første utdannelse paa en malerskole — har virket uvant paa folk som hadde vænnet sig til at høitidelige emner bør man skrive sedat og farveløst om. Han har selv svart dem et sted: «Hvadfor emner skal en mand spøke med, hvis det ikke er de alvorligste emner?» At ta Guds navn forfængelig, det er

ikke at ta og bruke det i vel overveiet spøk, det er ikke engang at bruke det i tankeløs spøk, det er at bruke det i tankeløs høitidelighet.

«Det er like lett at fremstille et panorama over luftens fugler som at gi et sammenhængende indtryk av Chestertons forfatterskap» skal en av hans engelske kritikere ha sagt. Han har skrevet skuespil og romaner, essays, noveller, historiske og literaturhistoriske monografier, studier over sociale spørsmål, utallige indlægg i hver dags debatt. Hans lyriske digte utgjør i omfang en liten del av hans overvældende produktion — men de er likesom hjertet i den. I den bundne stil følte han sig fri nokk til at tale om Troens mysterier — hans religiose digte spænder fra apokalyptiske billedeer av de første og sisste ting til knusende takknemlighet og aandeløs ømhet mot Gud i menneskebarnets skikkelse paa krybbestraaet og ridderlig-sønligt knæfald for Kristi mor.

Nu da han er gaatt bort ser vi at hans produktion som kritikeren har lignet ved en himmel fuld av alle slags underlige fugler tegner sig likesom den fuglesvermen St. Franciskus hadde præket for — den lettet og fløi bort i form av et kors — korset, som Chesterton selv har sagt om, at de fire armer peker ut i evigheten, følger en med øinene den vei de viser saa kommer en aldrig til nogen ende —. Korset hvor Kristus døde for os alle, fordi vi i Hans hjerte blev funnet kjære nok til at Han vilde ha os med sig i uendeligheten — for Chesterton pekte det altid ut over denne verden som er liten og dyrebar, lik en diamant, viste veien som vi trods alle vore latterligheter og grusomheter, ja selv trass i vor selvoptatthet, er eslet til at fare. Længe før nogen hadde drømt om at hakekorset skulde bli utnævnt til merke for et folk som utnævnte sig selv til utvalgt og arisk — paa en tid da swastikaen utelukkende betyddé Asia og asiatsk væsen — hatet Chesterton dette tegn, korset som hadde fatt sine armer brukket saa det ikke længer pekte ut mot uendeligheten, men tilbake paa sig selv, likesom et menneske der omfavner sig selv.

Mennesket som slaar armerne omkring sig selv, omfavner sig selv i smiskende eller gravalvorlig selvgodhet — det var det syn som fyldte ham med den alvorligste angst og avsky. Han magtet den høieste pathos i sine vers og i sin prosa — men han dyrket krumspringene, farcen, kaatheten, blødmerne sommetider, han eiet den ydmykhet som de professionelle alvorsmænd finder forargelig lapset. Han var ødsel med sig selv — masser av hans arbeider fra dag til dag er drysset fra ham som løvet fra de store trær i Englands skoger, dem hans hjerte elsket saa frydefuldt. Som løvteppet under ekene ligger de der for at bli glemt og gi næring til det groende nye —.

Han har sunget om det ord som steg frem i Galilæa — «et ord som en stjerne, — det steg og klang og signet og sved overalt hvor tapre hjerter finnes. Gjennem døde kongeriker og dømte keiserdømmer,

Propagandakollegiet på tur.

Av Sigurd Bruun-Tønnesen.

Den dagen da propagandaens tidligere, meget avholdte sekretær, erkebisop Salotti mottok kardinalhatten i vårt kollegiums festsal, lovet han at han til sommeren vilde ta alle studentene, med deres føresatte, med sig på en biltur til sitt fødested Grotta di Costra og til sin sommerbolig i Monte Fiascone. Vi blev selvfølgelig alle sammen meget glade over denne innbydelse og bare ønsket, næsten som småbarn, at det snart måtte bli sommer. Dette var i begynnelsen av februar, så vi måtte jo smøre oss med litt tålmodighet. Men tiden går fort her om dagen, den 2. juni blev turen til virkelighet. Det er et stort maskineri som må settes igang når vel 250 mennesker skal ut på tur. Men de som stelte med arrangementet, løste oppgaven med glans.

Vi startet fra kollegiet kl. 7 om morgenens i syv veldige omnibusser, Været var det aller beste. Himmelten var omrent helt skyfri og solen varmet delig i den stille morgenstund.

Det første sted vi skulle besøke var den gamle ærverdige by Viterbo. På veien hit kjørte vi forbi det vakre Forum Mussolini. Og det var et imponerende syn å se all den hvite marmor som denne stadion er bygget av, ligge badet i sollyset. Alle de stolte marmorfigurene som er opstillet omkring den veldige løpebane og som symboliserer alle grener av sporten, tok sig meget godt ut og minnet ikke så lite om bildeier en ser som fremstiller det gamle Forum Romanum i dets glansperiode.

Det er gode veier å kjøre på her i Italia. Den veien vi dro, er veien til Florens, så den er særlig fin. For den som første gang i sitt liv har anledning til å være med på en slik tur, er alt det en ser en oplevelse. Vi suste forbi store marker med høit korn og gress. Der var på markene et helt farvespill av de deiligste blomster. Blomster som vi hjemme i Norge kun har i haverne. Men allikevel — Norge er vakkere. Rett som det var kjørte vi igjen-

gjennem forandringer uten ende, født og næret med jordskjelv og kaos — det ordet var Fred».

Nu ber vi for G. K. Chesterton, som for alle vore døde:

Maatte de troendes sjæle, ved Guds barmhjertighet, hvile i fred!

Sigrid Undset.

nem små landsbyer eller så dem på litt avstand liggende klint opefter en fjellvegg. Man må undre seg over hvordan de kan få bygget husene sine på denne måte. For det meste er husene stygge og grå. Alle er jo bygget av sten. Det er nok ikke som våre pene tregårder som vi har sånn rikdom av hjemme. Men interessant er det å se det alt sammen.

Efter vel tre timers kjøring kom vi så frem til Viterbo. Her besøkte vi først en gammel kirke som var meget severdig. Akkurat smuk var den ikke, men den hadde mange år bak sig. Den har i sin tid tilhørt dominikanerne, men er nu sekularkirke. Høialteret var ganske imponerende med rike utskjæringer. Flere av sidealtrene var viet til dominikanerhelgener, såsom den hellige Rosa av Lima og den salige Imelda. Vårt kor sang en sang i denne kirke og fra kirken gikk vi så over til det gamle dominikanerkloster som ligger ved siden av kirken og som nu er innredet til et meget praktisk presteseminar. Vi blev av seminariets foresatte vist omkring i hele den imponerende bygningen. Der var også et meget tiltalende huskapell.

Vårt ophold i Viterbo varte kun $\frac{1}{2}$ time, så det ble ikke noe tid tilovers til å se det øvrige av byen. Vi så bare den veldige slottsmur som omgir den, idet vi reiste.

Ved elleve-tiden nådde vi så Monte Fiascone. her blev vi mottatt av kardinal Salotti, som var kommet i forveien, og av stedets borgermester samt alle de voksne og barn som kunde møte frem, og d. v. s. faktisk hele byen. Det er jo ikke hver dag en liten italiensk by har besøk av representanter for hele verden, så jeg skal si vi vakte utsikt, og da særlig de fra Orienten. Vi har en veldig indier her, han veier ca. 120 kg. og han var likesom attraksjonen. Men han tar alt med lyst humør og anfektes ikke det minste, selv om italienerne høilydt ropte: «Se på den tykke der».

Vi gikk fra bilene op igjennem byens hovedgate til domkirken. Utenfor husene satt gamle koner og menn på stoler for å få se det synet som nu passerte forbi deres øine. Bak oss hadde vi så hele den nysgjerrige mengde. I domkirken, som er som de italienske kirker flest, en blanding av bysantinsk og barokk stil, så vi relikvierne av den hellige Lucina som har stiftet en orden til undervisning av barn.

Dette hadde særlig interesse da kardinal Salotti var advokat ved hennes kanonisjonsprosess.

Efter å ha sett oss rundt i kirken og hilst på stedets biskop, gikk vi ned til en utsiktsplass og der så vi foran oss den veldige Bolzenasjøen. Den minnet ikke så lite om Mjøsa. Her i nærheten ligger kardinalens villa og dit gikk vi så for å spise middag. I haven var der satt op langbord og ved disse blev så maten serveret, og den smakte godt. Vi spiste med det beste humør og før vi riktig visste ordet av de, måtte vi bryte op for å ta på veien igjen. Nu gikk turen til Grotta di Castro, kardinalens hjem, men på veien hit stanset vi først i Bolzena for å besøke et valfartsted der. Her skjedde nemlig i et av kirkens første århundrer et under. En prest som var på vei fra Nord-Italia til Rom, stanset her i en kirke for å lese den hellige messe. Denne kirke var viet til en hellig jomfru ved navn Christina som var blitt drept av hedningene og nedsenket i sjøen, men hennes relikvier var siden blitt stedt til hvile i denne kirke. Denne her omtalte prest, hadde alltid hatt tvil, hver gang han frembar det hellige messeoffer, om brødets og vinens forvandling, og slik også nu. Men her skjedde et under som ble avgjørende for hans tro, så han aldri mere tvilte. Nemlig idet han hadde uttalt forvandlingsordene begynte blodet i kalken å boble og det steg over kalkens rann og randt ned på alterstenen. Presten tok da corporale og hyllet kalken inn i for å hindre større katastrofe. Nu opbevares corporalet i en annen nærliggende by, mens alterstenen er opbevart i denne kirke. Dette under var det som beveget pave Urlan den II. til å innstifte Kristi legemsfesten.

Efter det korte ophold i denne kirke drog vi så til Grotta di Castro og her blev vi mottatt med ennu større begeistring enn noe annet sted. Det er ingen stor by, men meget interessant. Der sies at her finnes like mange esler som folk, og det er visst nok så sant, for overalt så vi disse små flittige dyr. Vårt første besøk gjaldt kirken. I denne kirke er kardinalen døpt, konfirmert og her har han frembåret sitt første hellige messeoffer. Han holdt en beveget tale til oss og vi så og følte at til denne kirke var han knyttet med uløselige bånd. Han har sikkert også gjort meget for å holde den så pen som den var. Kirken var full av mennesker, for foruten oss kom alt som kunde krype og gå inn for å høre og se sitt kjære bysbarn kardinalen. Efter å ha sunget en sang i kirken gikk vi til kardinalens brors hjem. I haven var der dekket bord med forfriskninger som smakte oss fortreffelig. Og mens vi

nød dem blev der sunget av koret og talt, først av kardinalen og så av vår rektor som i en inspirert tale takket kardinalen for den storlagte tur han hadde beredt oss. Begge taler endte med at vi ropte av våre lungers fulle kraft: «Viva cardinal Salotti». I denne avslutningsfesten deltok foruten flere prester fra stedet også stedets autoriteter samt en gammel mann på 85 år som har kjent kardinalen fra han var barn.

Nu var klokken allerede blitt mere enn seks og vi måtte se til å ta på hjemveien. Den første del av turen gikk så langs Bolzenasjøen, og et sted, gjorde vi stopp forat vi skulle få gå hen til stranden og nyte synet av den stille sjø på nært hold. Her sang så to av våre sjauffører «St. Lucia» på en inntagende måte, slik som bare italienerne kan gjøre det.

Efter dette lille ophold gikk det så i ett hjemover. I bilen hadde vi det riktig hyggelig sammen. Tiden gikk med sang og bønn og før vi riktig visste ordet av det svingte bilene op via del Gianicolo, og turen var et minne, men et lysende minne for livet.

Sigurd Bruun-Tønnessen.

Vår feriekoloni.

Dédé	kr.	5,00
Fru Th. Sørlye	»	10,00
L. B.	»	10,00
N. P.	»	20,00
L. M.	»	20,00
Ch. U.	»	20,00
K. B. — ss.	»	10,00
L. N.	»	5,00
M. P.	»	10,00
C. S.	»	15,00
p. R. Dr.	»	20,00
» B. H.	»	5,00
» N. O.	»	5,00
S. E. X.	»	20,00

Fra og med 9/6 til og med 15/6 kr. 175,00
Tidligere innkommet » 177,00

Ialt kr. 352,00

Spørsmål og svar.

(Under denne rubrikk vil en av våre medarbeidere, sogneprest Kjelstrup i Kr. sand, svare på spørsmål som kan påregne almen interesse).

Katolske og lutherske prester.

Spørsmål:

Det er vel ikke tvil om at de katolske geistlige ved hele sin opdragelse, utdannelse og sitt cølibat utgjør en skarpt avgrenset klasse eller kaste, om man vil. Blir det ikke derved vanskeligere for en katolsk prest å komme i nærmere kontakt med folket? Mig forekommer det i allfall at den lutherske prest som med sitt familieliv lever på samme plan som sine sognebarn, må ha lettere for å vinne deres fortrolighet, og at prestekonen ofte må være ham en uvurderlig hjelp i hans geistlige virksomhet. Jeg er spent på å få høre hvad De som katolsk prest mener om dette spørsmål, når De skal være åpen og opriktig.

Iakttager.

Svar:

Hvor «opriskig» jeg enn er, vil vel min personlige mening om dette spørsmål neppe gjøre noe særlig inntrykk på Dem, ti De kan sikkert på forhånd tenke Dem hvad jeg mener. Jeg skal derfor få lov å mobilisere fordomsfri iakttagere fra protestantisk hold, og jeg velger tre som ikke kan mistenkes for partiskhet — en nordmann, en svenske og en danske.

For ti år siden offentliggjorde forfatteren Audun Hjemmanna i sitt blad «Smålenenes Amtstidende» en rekke velskrevne og interessante «lørdagsepistler» om «Menn i viktige stillinger», hvori han beretter om sine iakttagelser i mange land. I en artikkel om «Presten» skildrer han først den norsk-lutherske statskirkeprest — både hans gode og hans dårlige sider og skriver bl. a.: «Det farligste ved prestens stilling er at han alltid må tale. Alltid tale, tale, beständig tale — enten han har noe å tale om eller ei. Men en som stadig fører prekestolen med sig blir lett ensom . . . På den måten kommer litt etter litt menigheten til å stå presten fjern. Mange prester har merket det og vært bekymret for det. For det er tillitsforholdet mellom en prest og hans menighet som er det viktigste og største i hans gjerning. Noen har ment at prestens sprog spiller inn her. Han snakker anderledes enn folk i bygden. Å, det er ikke det som gjør det . . . Den som har sett på nært hold noe til den innflydelse som den katolske sogneprest i Bayern, i Østerrike, i Syd-Frankrike o. s. v. har over sin menighet, vet at den ikke beror på slike ting. Det er den underlige fortrostning og tillit disse folk har til sin sogneprest som skaper kjærlighetsforholdet mellom dem. Men tillit og kjærlighet mellom to parter vinnes aldri uten gjensidig og åpen tale. Og gjensidig og åpen tale blir det sjeldnere her enn i katolske land. For den katolske Kirke eier noe som vi savner. Først en fyldigere gudstjeneste hvor det ikke gjør så meget om presten er flink eller ikke. Han blir ikke så utsatt for kritikk om han er en dårlig predikant. Han blir ikke stukket ut av mere veltalende legpredikanter. Dernæst Skriftestolen — hvor enhver vet at han trygt kan legge ned alle sine tanker for presten. Hvor mange går til presten med det som ligger dem på hjerte hos oss? Ferre enn presten aner. Det går mange omkring som vilde øse

ut sitt hjerte for ham, som lengter etter det, men synes de kan ikke, for presten er blitt en talemaskine».

Dette var en bereist nordmanns vidnevrop.

La mig nu få citere hva en kjent svensk publicist skriver om det samme emne. Det er den svenske forfatter Jakob de Geer som i «Göteborgs Handels- och Sjöfartstidning» for 4. november 1935 offentliggjør en høist interessant artikkel om «Katolicismen och individen — En lekmans reflexioner». Efter å ha omtalt hvor lite kjent katolismen er her i Norden og nevnt de vanlige fordommer mot den, forsøker han å gi en fremstilling av det som især utgjør forskjellen mellom katolisisme og protestantisme, idet han skriver:

«Den mest påtagelige skilnad mellom protestantisme og katolisisme ligger jo deri at katolismen har en enhetlig organisasjon som omspänner hele verden og som er utrustet med en bestemt synlig autoritet og har urokkelige dogmer, dessuten er den to tusen år gammel. Protestantismen er en ung religion som er opstått på nasjonal og individuell grunn og som derved ofte er blitt sammenkoblet med politikk, nasjonal frigjøringskamp etc., og den har dessuten ingen enhetlig autoritet å holde sig til. Dette har smått om senn medført om ikke direkte tilbakegang, så i allfall tydelige oplosningstendenser. Den kan fremvise en hel farveskala av religiøse fortolkninger fra kvækere til tysk-kristne — ja, hvorfor ikke også nyhedningene? . . . Ved nærmere berøring med den katolske Kirke blir man slått av hvor mange representanter for intelligens og dannelsen den har, som kan være overbeviste katolikker uten å miste sin evne til fordomsfritt å dømme om saker og ting. Hos de samme kretser i de protestantiske folk møter man ytterst sjeldent en tilsvarende religiøsitet — den blir som oftest bare teoretisk: «Det må finnes en Gud», eller: «Religionen er nødvendig» o. lign.».

Forfatteren går derefter over til å påvise katolisismens evne til å gi kulturen i de forskjellige land en individuell betoning uten derfor å forfalle til individualisme og fortsetter så: «Den dannede og individuelle protestants dragning til katolismen kan også forklares ved de veldige kulturereserver denne kirke sitter inne med. Den har eksistert i to tusen år og som sine tjenere regnet de ypperste hjerner og det edlestes blod. Det finnes visselig adskillig ukyndige og tarvelige katolske prester, men en mere forfinet, næsten raffinert kultivert type enn en høitstående katolsk prelat finner man sjeldent . . . Protestantismens prester kan være hedderlige, sunde og intelligente, men de savner de mange århundres åndelige arv».

Som bevis for den katolske geistliges store innflytelse i sin menighet skriver så de Geer: «Den opvoksende katolske ungdom, især den dannede, bærer et mer moralsk og kristelig betonet preg enn den protestantiske, hvis religiøsitet man ofte fristes til å sette i anførstegn. Man må nemlig ikke undervurdere den enkelte prests betydning for katolisismens fremgang. Innenfor alle religioner vil folket nødig betrakte presten som et vanlig menneske. Man vil helst plasere ham i en klasse for sig. Men den lutherske prest avviker dog ikke meget fra mengden. Han kan føle sig kallet til sitt yrke, men nødvendig å føle et slikt kall er det ikke. Han har i regelen fullt op av livets goder: et komfortabelt hjem, barn og familie. Han bærer såvisst ikke noe preg av den selvfornekelse og forsakelse som i allfall

særpreget de første kristne . . . Den katolske prest blir ikke så optatt av sig selv. Hans forhold til Gud er heller ikke så egocentrisk, ti han vet at personlig betyr han ikke stort, han er bare et navnløst redskap i en veldig idés tjeneste. Han er vant til fattigdom og forsagelse, og dertil kommer også cølibatets selvfornekteskav».

Til disse de Geers ord skal jeg i all korthet føie et citat av en dansk læge, nemlig den navngjetne overlæge dr. med. H. I. Schou som i sine forelesninger om «Sjelelige konflikter» og «Religiøsitet og sykelige sinnstilstander» atten og etter fremhever den katolske sjelesorgs overlegenhet over den protestantiske. Jeg skal innskrenke mig til en uttalelse i førstnevnte verk. «Mange mennesker», sier overlægen, «går omkring i våre dager og trenger til en for dem avpasset sjelesorg. De søker en kvalifisert sjelesørger. Hvor skal de finne en sådan? . . . Man må beklage at de protestantiske prester så lite benyttes til egentlig sjelesørger gjerning i betydning av individuell, personlig og dyptgående sjelesorg. Det er særlig blandt prester på landet at en sådan direkte sjelesorg på sine steder skal være næsten helt ophørt» (s. 10). «Det er særlig katolisismen som kan tilfredsstille de religiøst hvileløse og splittede mennesker. Den gir dem både en fast hånd som de inderlig trenger til, og det skriftemål som er en sjelehysgienisk faktor av rang» (s. 109).

Disse uttalelser, valgte ifleng, tør være mer enn tilstrekkelige.

Om prestekonen skulde De helst ikke tale. Der var en tid da hun, især på landsbygden, kunde spille et visst moderlig forsyn for sin manns sognebarn, men den tid er for lengst forbi. Personlig har jeg hørt nok av klager over prestekoner som — selvfølgelig i den beste mening — forlanger å betraktes som sin manns geistlige medarbeider og skremme folk bort framannens kontor. I disse dager holdtes der således et «prestekonemøte» her på Sørlandet, hvor en av damene kom med den karakteristiske uttalelse: «Det å være en god prestekone er intet mindre enn å være et Guds redskap til å forvandle mennesker». Det lyder unektelig litt anderledes enn hvad Bibelen sier i 1. Kor. 7, 37—33. Gud skje takk for cølibatet! K. K.

Herhjemme.

FRA VIKARIATET: Med henblikk på de åndelige øvelser som skal holdes i Oslo fra 29. juni til 3. juli for Vikariatets prester, forordnes herved at bønnen «pro pace» fra nu av erstattes av bønnen «pro omni gradu Ecclesiae» som oratio pro re gravi. De troende anmodes om å be for våre prester i den hensikt at disse må få en god og nåderik retrett.

OSLO. — I det skjønneste solskin fant Kristi-Legemsfest sted og utfoldede sig etter tradisjonen i hele sin maje-stetiske verdighet. Allerede ved 8-messen var St. Olavskirken fylt av en andektig skare som vilde begynne dagen på verdigste måte. Tilstede var også en fyldig representasjon av kadetter og mannskap fra den hollandske eskadre som i de dager gjestet Oslo — og for dem holdt pastor dr. Gorriksen en liten preken på hollandsk. — Som vanlig strålte kirken i festligste skrud og var helt overfylt da pontifikalmessen tok sin begynnelse kl. 10. Hs. høiærverdighet biskopen assistertes av sognepresten mgr. Irgens med pastor

Maesch og pater Rommelse som diakon og subdiakon. Cermometer var pastor Bergwitz, og den skjonne korsang ble ledet av pastor Gorriksen i dirigentens travær. Ved orglet gjorde vår utmerkede organist Wolfgang Olafsen som vanlig god fyldest. Alle Oslos og Stabekks prester var tilstede — likeledes de ordenssøstre som kunde undvares i sitt arbeid på sykehuis m. m. — Dominikanerpater Lutz holdt dagens preken, som var en begeistret hyldest til den hellige Eukaristi. Pateren utviklet betydningen for vårt kristenliv av å ha den levende Frelsen boende blandt oss og den kraft som foreningen med ham gjennem Kommunionen gir vårt arbeid og vår ferd. Denne kraft vilde vi nu denne dag gjøre også andre delaktige i — derfor bringer vi det allerhelligste Sakrament ut til menneskene og gjør dem delaktig i den velsignelse vi lyser med det utover hele byen. — Efterat messen var slutt ordnet prosesjonen sig og gikk den vanlige vei rundt Kirken og op forbi St. Josephs Institutt, på hvis trapp det første alter var reist. Velsignalen lystes derfra og fra det store alter foran kirkens hovedportal. — Som vanlig hadde der samlet sig mange tilskuere — og selve prosesjonen har neppe noengang vært så stor som i år. — Om kvelden var der festandakt med foredrag av sognepresten — også den hadde samlet mange mennesker.

Fredrikstad. — I det herværende foreningslokale er der i øieblikket utstilling av skolebarnas arbeider — en utstilling som er til like stor ære for lærerinnens dyktighet som for elevenes flid og for begge parters interesse for et godt resultat. Der er utstillet prøver både av nyttesom, prydsom, strikning og aldeles nydelig bastarbeide — og det fornøelige er at på alle områder leverer guttene like så pene og omhyggelig utførte arbeider som pikene. Dog gir de sig ikke av med den direkte linsom, men noeies med å motta som gave fra pikene de nette pyjamas o. l. som nu er utstillet — en instruktiv oplæring i kvinnelig innstilling!

Oslo. — St. Elisabethkongregasjonens utflukt til Hovedøya torsdag d. 11. ds. var meget vellykket. Ca. 50 voksne og barn nød i fullt mål det deilige vær sammen med søster Margrethe-Marie og søster Edith. Særlig satte vi pris på at præses mgr. Irgens fant tid til å komme ut til oss. Ved 9-tiden vendte vi hjem — trette — men glade etter en hellig dag. K.

Porsgrunn. Søndag 7. juni var Hs. H. biskopen i Porsgrunn for å meddele fermingens hl. Sakrament til endel voksne og barn. Biskopen var ledsaget av hr. pastor Ugen. Det var en riktig høitidsdag for oss hennede. Vår vakre kirke var smakfullt dekorert med grønt og med vårens skjonne blomsterflor i de for anledningen passende farver, gult og hvit. — Hs. Høiærverdighet leste 8-messen assistert av pastor Ugen og av sognepresten pastor Recktenwald, og mange mottok den hl. kommunion av biskoppens hånd. — Til høimessen var kirken fylt, og da Hs. H. ledsaget av prestene og ministrantene innfant sig, istemte koret Ecce sacerdos magnus under organist Nilssens ledelse.

Så fornyet konfirmantene sin dåpspakt, hvorefter pastor Recktenwald holdt en manende tale. — Høimessen begynte derefter med hr. pastor Ugen som forrettende prest og vårt kirkekonge sang meget vakker og stemningsfullt. — Hs. Høiærverdighet iførte sig så sitt bispeskrud og holdt en hjertevarm tale over ordene: Vår Herre Jesu Kristi nåde, Guds kjærlighet og den Hellig Ands samfund være med Eder alle. — Derefter meddelte han fermingens hl. Sakrament. Faddere var frk. Anlaug Hansen og hr. Sigfred Olsen. Om ettermiddagen talte pastor Ugen vakker om Jesu hl. hjerte, hvorefter biskopen gav den sakramentale velsignelse. — Efter andakten var det en enkel festlighet i skolelokalet. Her var det taler av pastor Recktenwald, Hs. Høiærverdighet og av hr. C. Hugo Weber, samt sang av skolebarna. Den hyggelige fest sluttet ved ½10-tiden. Biskopen gledet oss envidere med å meddele at vi om ikke så lenge vil få vårt eget forsamlingslokale, en meddelelse som blev mottatt med glede. Sigo..